

El talp ideològic emparedat

La història. Andalusia, 1936-1969. Amb la complicitat de Rosa, la seva muller, Higinio s'amaga en un racó de la casa amb doble envà i túnel per escapar de les represàlies franquistes al·llarg de trenta anys.

Les formes. Darrere d'un títol tan poètic, 'La trinchera infinita' amaga (i mai millor dit), s'amaga dic, un culebró familiar sobre un antifranquista que s'enclaustra, emparedat en vida, per fugir de la violència que plana damunt el seu petit poble en plena guerra Civil del 1936, i per extensió, la virulenta postguerra. Per tant, ajust de comptes entre veïns i depuracions polítiques. A mans dels tres directors bascos Jon Garaño, Jose Mari Goenaga i Aitor Agirre (45, 43 i 42 anys, respectivament), el melo-

drama canvia segons avancen els minuts, 147 llargs, derivant a 'reader's digest' historicista com teló de fons amb la ràdio de làmpades, de transistors i tele en blanc i negre, cançons l'època, butlletins del Movimiento, discursos d'en Franco i Eisenhower que, per decantació connotativa, volen contra-puntar les dramàtiques vicissituds personals, de parella i familiars del pobre Higinio, patètic talp

ideològic. Així, es passa del voyeurisme morbós del personatge, al thriller assassí, per desembocar en malson fantàstic, a truculències pròpies del terror psicològic (el veí Gonzalo assaltant l'amagatall d'Higinio, o quan aquest dialoga amb el fantasma del guàrdia civil violador). Aleshores, pretendre que 'La trinchera infinita' sigui un equilibrat discurs emotiu i intel·lectual sobre el pànic vital i la re-

sistència política, resulta quimèric. Dóna la impressió que el tricicle fílmic dels Garaño, Goenaga i Agirre funciona a batzegades, segons les actituds i aptituds de cada un d'ells. Millora l'ambientació intimista i la temperatura lluminosa, així com Antonio de la Torre encasellat en rols tèrbols, amb una Belén Cuesta creïble en temperament i fortalesa.

La trinchera infinita

Directors: Jon Garaño, Jose Mari Goenaga, Aitor Arregi.

Intèrprets: Antonio de la Torre, Belén Cuesta. Espanya, 2019. 147'. JCA Alpicat, Funatic Lleida.

El fons. Enclaustrar-se en vida és un exili interior claustrofòbic.

La imatge. Higinio, Rosa i Jaime, la família al complet, discutint sobre la situació política del pare.

La frase. 'A los desaparecidos nos cargaron todos los delitos de la guerra', lamenta Higinio. Són les prerrogatives dels vencedors.

La recomanació. Interessats en els episodis de la Guerra Civil del 36.